

ESPOO, BEMBÖLE, SMEDS

- historiallisen ajan talonpaikan koekaivauksen tarkastus

Kertomus virkamatkasta 27.10.1998

Marianna Niukkanen

Kävin 27.10. matkallani Siuntion Suitiaan (ks. erillinen matkakertomus) Espoon Bembölessä tarkastamassa koekaivauksen, jota hoitaa Espoon kaupunginmuseo amanuenssi Dan Lindholmin johdolla. Kaivauspaikka sijaitsee Smedsin tilalla olevan punaisen yksikerroksisen hirsirakennuksen alla osoitteessa Kuninkaantie 6.

Koekaivaus oli neljättä päivää käynnissä noin sata vuotta vanhan asuinrakennuksen alla, sen pari metriä korkean kivijalan sisäpuolisessa tilassa. Rakennuksen omistaa yksityishenkilö, joka haluaa kunnostaa ko. tilan. Henkilön mielenkiinnon oli herättänyt nykyistä rakennusta vanhempi uuni, joka on säilynyt rakennuksen alla kivijalassa. Uuni on muurattu tiilistä suurille peruskiville, ja se on verrattain hyvin säilynyt pesineen ja ilma-aukkoineen. Alfred Kolehmainen on Lindholmin mukaan käynyt joskus katsomassa uunia ja arvellut sen ajoittuvan jopa 1200-luvulle (!). Bembölen kylä on kylläkin keskiaikainen. Smedsin tila on edelleen samassa paikassa kuin vuoden 1760 isojakokartassa.

Espoon kaupunginmuseo tekee koekaivauksen virkatyönä; kaivajina on ollut muutamia vapaaehtoisia opiskelijoita ym. Kaivaus on keskitetty uunin edustalle, jossa on tutkittu alle kymmenen neliömetrin alue tummaa kulttuurimaata. Ongelmana on kellariin nouseva vesi. Löytöinä kellarista on tullut rautaa, punasavikeramiikkaa ja kaakelinkappaleita, jotka ajoittunevat 1700-luvulle.

Talonalus on kaivausalaa lukuunottamatta täynnä rojua. Rakennuksen omistaja haluaisi tutkia alustaa itse, jos kaupunginmuseo ei pidä kohdetta tärkeänä. Jonkinlainen kaivutyön valvonta Espoon kaupunginmuseon puolesta lienisi kuitenkin paikallaan.

Espoon kaupunginmuseo ei ole anonut kaivauksiin kirjallista kaivauslupaa, sillä kohteen muinaisjäännösluonteesta ei ollut varmuutta. Myönsin luvan suullisesti ennen kaivausta, kun Espoon kaupunginmuseosta ilmoitettiin tutkimusten käynnistymisestä. Tutkimusraportin kopio toimitetaan aikanaan RHO:lle.

Helsingissä 29.10.1998,

Marianna Niukkanen